

Реферат на тему: "Василь Стус"

Василь Стус

Реферат на тему:

Василь Стус

У 1985 році Василя Стуса було висунуто на здобуття Нобелівської премії з літератури, проте здійснилося цим планам не судилося. У ніч з 3 на 4 вересня Стус помер від серцевого нападу в карцері – на другий день сухого голодування.

Василь Стус автор шести поетичних збірок, численних перекладів Гете, Рільке, Кіплінга. З 1978 був почесним членом англійського PEN – club, лауреатом премії "The poetry international award".

1972 рік став тією межею яка розділила шлях В.Стуса на дві, дзеркально обернені одна до одної половини його життєвої містерії, поміж якими полягло "квітування" особистого вибору поета. Власне на суді 1972 року ніякої політики не було. Питання стояло так: зречешся себе і друзів чи сядеш за вірність собі і їм.

А почалося все в таємничий святвечір —6 січня 1938 року – в мальовничій Рахнівці на Вінниччині. Саме тоді народився останній в родині син – Василь. Попри цілковиту ворожість до влади, пронесену матір'ю поетів крізь усе життя, саме революція уможливила шлюб його батьків — дочки заможного селянина та сироти, що прибився до сила разом з російським військом.

Дід В.Стуса довго не бажав "вступати" до колгоспу, а коли йому погрозили Сибіром перебрався до Криму, залишивши своїй дочці да зятю чималий статок, який родина остаточно втратила 1932-33 рр. Попри весь тягар голоду – для порівняно заможної родини Стусів цей тягар обійшовся не так трагічно – обійшлося без втрат у вузькому родинному колі. Після того як життя в селі стало нестерпним родина перебралася до Донецька.

Нове випробування чекало родину вже після "визволення" Донецьку від фашистів – на міні підірвався 15-річний брат Василя – Іван.

1945 року Василь зі своєю сестрою Марією пішов до школи. У шкільні роки поет знайомиться з класичною літературою, поезією, мистецтвом. Саме тоді він починає сумніватися в тому чи ж справді цей народ "найщасливіший в світі". Під час канікул Василь підробляв на залізниці – носив важкі рейки, вантажив вугілля.

В 9 – 10 класі Стус ознайомився з забороненою літературою "розстріляного відродження" В 1954 році вступає на історико – філологічний факультет Донецького інституту. В університеті існувала літературна студія, де навчався і Іван Дзюба (керівником був Т. Духовний) вона допомагала протистояти російськомовному середовищу. Саме в ці роки з'являються перші вірші та публікації. Закінчивши інститут з червоним дипломом Стус кілька років працює вчителем української мови та літератури. Через рік його забирають в армію – де він служив на Південному Уралі.

На Уралі внаслідок нещасного випадку Стус втратив фалангу пальця. Звичайно

лейтенантське звання "дембель" не викликало в нього жодних позитивних емоцій. В ті ж роки і народився прославлений чотиривірш Стуса:

"Кубло бандитів, кагебістів
зłodіїв та гвалтівників
у стольному засіли місті
як партія більшовиків"

Саме ці чотири рядки стали підставою для того, щоб в 1972 році видати ордер на арешт Стуса. В 1963 році складає іспити в аспірантуру і переїжджає до Києва.

У перші роки молодого поета надзвичайно захоплює абсолютно нове, вишукане товариство. З - поміж близьких йому людей варто виділити двох - Івана Світличного, Аллу Горську, Івана Дзюбу.

У 1965 - му, коли більш ніж на півроку було несправедливо заарештовано І. Світличного, В. Стус, приєднавшись до організованого І. Дзюбою та В. Чорноволем протесту проти арештів в колах шестидесятників, під рев сирени, які глушила спокійні слова І. Дзюби вигукнув:

— Хто проти тиранії - встаньте!

Зал, долаючи страх, таки здійснюється на ноги. А за кілька днів поета було виключено з аспірантури. У грудні 1965 року, не маючи постійної роботи і київської прописки Василь Стус одружується з Валентиною Попелюх - жінкою, що стала його музою.

На кілька літ Стус полишає поезію, переорієнтовуючись на написання критичних праць.

В грудні 1970 року як грім вибухнула жахлива звістка - Вбили Аллу Горську - приятельку, просто чуйну та красиву жінку. Те, що говорив В. Стус на похороні декотрих налякало. Офіційно вбивць, які сокирами зарубали художницю, не було знайдено, але над могилою пролунали слова Василя Стуса : " Її вбито представниками ДБ".

Цього йому не подарували і ще задовго до суду на Стуса було заведено справу.

Репресії не забарилися. Запущена в дію машина протягом року продовжувала збір інформації проти поета й очікувала лише приводу для арешту. Приїзд бельгійського студента Добоша, якого спіймали на кордоні з рукописом якогось недрукованого словника, був добрим приводом для масових обшуків, під час яких сподівалися знайти і підстави для арештів. У Стуса знайшли вище згаданий чотиривірш, що в купі з недоведеним фактом розповіді анекдотів про Леніна потягнуло на 5 років тюрми та 3 заслання. Саме в неволі Стус відчув, що знайшов нову поетичну мову. Відчуваючи цінність знайденого за ґрати поетичного слова, Стус в 1972 році зробив спробу порозумітися з владою - йому запропонували дати свідчення проти своїх друзів. Він обурився і його замкнули в Павловську психіатричну лікарню - звідки він вийшов з діагнозом "патологічно чесний".

У таборах та на засланні поет написав більше тисячі віршів, залишив чимало епістолярної спадщини.

Друге ув'язнення отримав за участь у групі сприяння виконанню Гельсінських угод

із захисту прав людини.

Через чотири роки після смерті поета - в пізні листопадові дні 1989 - го, коли прах Василя Стуса, Юрія Литвина т Олекси Тихого (всі загинули в таборі ВС -38936 селища Кучино на Уралі, над траурною процесією відверто майоріли синьо - жовті стяги. Морозний Київ схилився перед людиною, двічі кинутою у таборову невідомість.